

No.: 150/52 CONF.

*Wat deed in
militaire instructie
Nies*

Onderwerp: Overzicht toename links-extreme propaganda direct of indirect gericht tegen de militaire organisatie over April/Mei 1952.

*T.K. G2A 11/6
G3B 11/6
Ph/3 11/6
G3 11/6*

Communistische activiteit.

Gedurende de maanden April en Mei werd een toenemende anti-militaire propaganda-activiteit van de zijde der C.P.N. en haar neven- en mantelorganisaties opgemerkt. De intensiteit van deze propaganda was (is) sterk afhankelijk van de activiteit van de onderscheidene plaatselijke onderafdelingen, doch er zijn aanwijzingen, dat zij centraal geleid wordt.:

COMMUNISTISCHE
PARTIJ NEDER-
LAND (C.P.N.)

Verspreiding van een pamflet waarin geageerd wordt tegen:
1) verlenging van de herhalingsoefeningen tot 85 dagen;
2) herhalingsoefeningen in W. Duitsland.

Verspreiding gemeld in 's-Hertogenbosch, Bergen op Zoom, Groningen, Winschoten, Steenwijk, 's-Gravenhage en Amsterdam.

Verspreiding geschiedde huis aan huis, in Groningen ook voor het Stafkwartier 4e Mil. Afd.

Hierbij zij nog aangetekend, dat het verkiezingsprogramma v.d. C.P.N. o.a. inhoudt:

1. "verbod atoombom en bacteriologisch oorlog".
2. "doorbetaling loon bij herhalingsoefeningen".
3. "uitbreiding verlofregeling militairen".
4. "geen herhalingsoefeningen langer dan 30 dagen".
5. "geen uitzending naar West-Duitsland".
6. "vrijlating Indonesië-weigeraars".

ALGEMEEN NE-
DERLANDS JEUGD-
VERBOND (A.N.J.V.)

Begin Mei richtte de dagelijkse leiding van het A.N.J.V. zich tot District en Afdelingsbesturen, met een schrijven waarin een oproep vervat was, een pamflet te verspreiden speciaal onder militairen:

- " 1e bij kazernes,
- 2e in woonbuurten van de militairen,
- 3e bij stations"

vergezeld van instructies hoe e.e.a. diende te geschieden. De in het pamflet gestelde oproep aan de militairen tot deelneming aan het Pinksterfestival ging gepaard met eisen voor een éénjarige dienstplicht, een nationaal leger binnen de landsgrenzen en het gebruikelijke fulmineren tegen kapitalisme, atoombommen, bacteriën e.d.

Verspreiding gemeld in omgeving van kazernes te Assen, Rotterdam en Amersfoort (A 1)

NEDERLANDSE VROU-
WENBEVEEGING
(N.V.B.) en
NEDERLANDSE VRE-
DESRaad (N.V.R.)

Op 30/4 werd in Utrecht op een vergadering van de N.V.B. aangekondigd, dat als onderdeel van het vredeswerk een pamfletten- en handtekeningen-actie gevoerd zou worden tegen de komende herhalingsoefeningen in West-Duitsland, terwijl voorts persoonlijke acties door N.V.B.-functionarissen zouden worden gevoerd bij familieleden van hen, die aan deze oefeningen zouden gaan deelnemen (F 6).

,AAN:

- Z.E. de Minister van Oorlog (2 ex.) - 2 -
- Chef van de Generale Staf (2 ex.)
- N.T.B. (30 ex.)
- C.S.V. (7 ex.)
- Insp.-Generaal, (1 ex.)

Intern:

- Hoofd Sectie G 1 (1 ex.)
- " " G 2 (")
- " " G 3 (")
- " " G 4 (")
- Adjutant-Generaal. (1 ")

19/6

Verspreiding pamfletten gemeld in 1e Mil. Afdeling. Deze waren gericht tegen de opbouw van een "nieuwe Wehrmacht in West-Duitsland" en behelsden een oproep tot "verzet om onze jongens onder Nazi-officieren te laten dienen". (A 2)

Voorts zouden onder militairen te 's-Gravenhage in de Oude-Frederikkazerne en Oude-Alexanderkazerne in het geheim geschriften circuleren, welke vermoedelijk van communistische oorsprong zijn. Zij zouden slechts enkele regels bevatten zoals:

"Waarom herbewapening?"
"Waarom Atlantisch Pact?" (F 6)

Conclusies:

Verwacht kon worden, dat er enige verwarring zou ontstaan in de propaganda ~~activiteit~~ van de C.P.N. en aanhang als gevolg van de tegenstrijdigheid tussen:

- a de zgn. "Vredesbeweging" en de daartoe behorende bestrijding van de Westerse herbewapening, meer in het bijzonder het ageren tegen "herbewapening van Nazi-Duitsland" en
- b het recente aanbod van de Sowjet Unie een verenigd Duitsland over nationale strijdkrachten te doen beschikken.

Deze verwarring heeft zich echter niet ~~gemanifesteerd~~. Uit het voorgaande moge blijken, dat, althans de Nederlandse-communistische propaganda niet alleen volhardt in de ad a vermelde tendenz, doch terzake zelfs een grotere activiteit ontplooit.

Voorts valt op, dat deze verhoogde activiteit zich meer dan ooit te voren rechtstreeks tot de militaire organisatie en militair personeel richt.

Mede kan samenhang worden geconstateerd tussen deze verhoogde activiteit en het zich in vastere vormen aftekenen van de E.D.G. Terzake kan een parallel worden getrokken met gebeurtenissen in het buitenland, zoals:

- de ongeregelheden in Essen en Hamburg in de tweede week van Mei.
  - de ongeregelheden in Parijs op 28 Mei
  - waarschuwende stemmen uit Britse Labourkringen tegen de E.D.G.
  - idem van Zweedse vertegenwoordigers in de Raad van Europa.
- Tenslotte kan e.e.a. verband houden met de a.s. verkiezingen in Nederland.

Het is derhalve van belang de vorengeschetste activiteiten nauwgezet gade te slaan en elke nieuwe tegen de ~~naz.~~ organisatie gerichte vorm hiervan ten spoedigste te signaleren.

II. Vredesbeweging van "De Derde weg"

Vermeldenswaard is tenslotte nog een bericht betreffende een pamflettenactie van de Vredesbeweging "De Derde Weg". Pamfletten, die een oproep bevatten tot bezoek aan een openbare vergadering van deze beweging werden op ~~Zaterdag 17 Mei 1.3.44~~ ~~in~~ de omgeving van het Centraalstation en Damrak te Amsterdam verspreid op een ogenblik dat vele militaire treinen het Centraal~~station~~ binnenkwamen (A 1). Hoewel de anders zo opportunistische communistische propaganda zich nog niet van "de derde weg" heeft bediend in hun poging om alle vredeskrachten te bundelen, dient men de gang van zaken bij "de Derde Weg" nauwkeurig gade te slaan, gezien bij deze beweging ruimschoots mogelijkheden aanwezig zijn voor een penetratie door principiële communisten (Stalinisten) (B 6)

Hoewel derhalve de politieke plaats van de beweging (nog) niet is bepaald, namen van leidende personen als:

CONFIDENTIEEL

D. van BENTVELD - (Algemene Nederlandse Vredes Actie)
J.J. BUSKES - (Kerk en Vrede)
C.P. GUNNING - (Kerk en Vrede)
P. HENDRIKX - (Ned. - U.S.S.R.) (Comm.)
J.B. HUGENHOLTZ - (Kerk en Vrede)
Tom ROT - (Vlam)
E. van VRIESLAND - (Ned. U.S.S.R.) (Comm.)
Sam de WOLF - (Vlam)

stempelen haar stellig als anti-militairistisch.

Afgesloten 30 Mei 1952

Typ.:JK
Coll.:T.